

حلول ماه مبارک رمضان بهار قرآن

بر تمامی دانشگاهیان عزیز و شریف مبارک باد

حرکت اسلامی بدون مرز ۶-۵

فرصت پرواز ۴-۳

نامه و بیانیه بسج اساتید دانشگاه ۲

حجاب مانع آزادی زن است! ... ۱۲-۱۱
اکثریت در قرآن ۱۳

ولایت فقیه؛ تبیین و توضیح
قسمت دوم: ولایت فقیه در پرتو اندیشه
فقهای شیعه ۱۰-۹

معلمی شغل انبیاست. ۸-۷
(بمناسبت روز معلم)

اخبار ۲۰-۱۹

از رنجی که می‌بریم ۱۷
بهائیت فرقه‌ای ضاله و استعماری ۱۸

آفتاب تابان بگرام ۱۶-۱۴

۱۵ خرداد ۱۳۴۲ سرآغاز انقلاب اسلامی ایران

نامه بسیج اساتید خطاب به ریاست دانشگاه

در مورد مسائل فرهنگی دانشگاه

كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ
وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَكَلِمَاتِ
الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ مَنِهْمُ الْمُؤْمِنُونَ أَكْثَرُهُمْ
الْفَاسِقُونَ (آل عمران/۱۱۰).

حضور محترم جناب آقای دکتر برخوردار
ریاست محترم دانشگاه و شورای فرهنگی

سلام علیکم.

احتراماً همانطور که مستحضرد، رعایت پوشش و عفاف از وظایف دینی و قانونی همگان و نظارت بر آن در دانشگاه، بدو از وظایف شرعی و قانونی مدیریت دانشگاه و سپس همه دانشگاهیان است. همه دانشگاه‌های معتبر جهان نیز، مبتنی بر ارزش‌های فرهنگی خود، قوانینی وضع و رعایت آنرا به صورت جدی مطالبه می‌نمایند. متأسفانه عدم انجام وظایف

قانونی در دانشگاه باعث تجری برخی از افراد بویژه در فصول بهار و تابستان شده است.

از منظر اسلامی دانشگاه محل تعاملات علمی، فرهنگی و هنری انسان‌هایی است که راه پیامبران الهی و حیات طیبه انسانی را برگزیده‌اند. جلوه فروشی‌های عصر جاهلیت قدیم و جدید و ظاهر فریبی‌های بهیمی که حاصل شبیخون فرهنگی و سیاست‌های برانداز استکبار جهانی است، نباید همچون یک بیماری فراگیر در فضای مقدس دانشگاه رواج یابد. منشور اخلاقی مصوب شورای فرهنگی دانشگاه، مصادیق مثبت و منفی آن را مشخص نموده است. در همه جای جهان، آزادی فردی در حوزه شخصی و خانوادگی تعریف می‌شود و رعایت موازین قانونی در فضای اجتماعی، تعهد اخلاقی و انضباطی همه و از جمله دانشگاهیان است.

تقاضا دارد با توجه به شرایط فصلی، نسبت به اطلاع رسانی مجدد و کافی منشور اخلاقی ابلاغ و ترتیبی

اتخاذ فرمایند تا در تمام مراحل حضور دانشگاهیان (به خصوص دانشجویان) از ورود تا خروج با هنجارشکنان برخورد قانونی صورت پذیرد. اساتید عزیز نیز از جایگاه عظیم تعلیم و تربیت که پیشه انبیاء است، قطعاً شما را یاری خواهند نمود.

بدینوسیله یادآوری می‌نماید که مولای متقیان می‌فرمایند، اگر امر به معروف و نهی از منکر نکنید، ارادل و اوباش در جامعه حاکم می‌شوند. امید است با برنامه‌ریزی صحیح، اجرایی و اقدام به عمل در حوزه فرهنگی، توفیق و تأیید الهی را برای همه دانشگاهیان نازل و محقق نماییم.

و من ... التوفیق

بسیج اساتید دانشگاه علم و صنعت ایران

۱۳۹۵/۲/۲۵

بیانیه روابط عمومی بسیج اساتید دانشگاه

به مناسبت نیمه شعبان ولادت با شکوه امام عصر (عج) و سوم خرداد سالگرد آزادسازی خرمشهر

و نُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتَضَعُوا فِي الْأَرْضِ وَ
نَجْعَلَهُمْ أُمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ (قصص/۵)

بار دیگر با فرارسیدن نیمه شعبان المعظم عطر انتظار ظهور خاتم الاوصیاء حضرت حجت (عج)، در جای جای جهان اسلام به مشام می‌رسد. در این برهه از تاریخ که فتنه و آشوب، منطقه غرب آسیا را از سوریه و عراق تا یمن فرا گرفته است، مستضعفان ستم‌دیده، بیش از پیش امید وصال آن آخرین ذخیره الهی را داشته و در ایام و لیالی ماه شعبان برای تحقق آن وعده تخلف ناپذیر الهی دست به دعا برداشته‌اند. تقارن مبارک این عید بزرگ با سوم خرداد سالروز آزادی خرمشهر عزیز تداعی کننده ماهیت اسلامی انقلاب خمینی کبیر (ره) و ملت ایران است؛ انقلابی که به فضل الهی مقدمه نصرت آخرالزمانی پیروان مکتب پیامبر خاتم (ص) و مستضعفین عالم خواهد بود. بی شک آمادگی امت برای پذیرش امام بر حق و

تابع خود یابد؛ وَلَنْ تَرْضَى عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَى
حَتَّى تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ ... (بقره/۱۲۰).

بسیج اساتید دانشگاه علم و صنعت ایران ضمن تبریک ایام الله نیمه شعبان و سوم خرداد به آحاد دانشگاهیان و ملت ایران، بر حفظ روحیه انقلابی و جهادی و ولایی در محیط‌های دانشگاهی و تلاش بیشتر در راستای تحقق تمدن نوین اسلامی تأکید می‌ورزد؛ باشد که با جهد و کوشش در این راه، ظهور آن آخرین ذخیره الهی تعجیل گردد. انشاء ...

اللهم عجل لوليک الفرج

روابط عمومی

بسیج اساتید دانشگاه علم و صنعت ایران

۱۳۹۵/۳/۳

حکومت حضرت بقیه الله نقشی محوری در به آخر رسیدن این انتظار چند صد ساله دارد.

بی‌تردید، حق‌مداری، حقیقت‌طلبی و استکبارستیزی، از کلیدی‌ترین قابلیت‌ها و شایستگی‌هایی است که منتظران حقیقی امام عصر (عج) می‌بایستی در خود پرورش دهند. فلذا حفظ روحیه انقلابی و وحدت اسلامی حول محور ولایت فقیه بعنوان نایب امام عصر (عج)، امروزه مهم‌ترین تکلیف منتظران حقیقی خاتم الاوصیاء (عج) است و هر فرد با هر مرتبه اجتماعی که بر خلاف این مهم عمل نماید، بی‌شک خواسته یا ناخواسته در مسیر دشمنان اسلام و انقلاب و مهدویت گام برمی‌دارد. رویارویی جبهه اسلام و مستضعفین با جبهه کفر و مستکبرین، یک صف‌کشی مقطعی نیست که با مذاکره و نشست و برخاست پایان یابد، چرا که جبهه کفر و استکبار تنها زمانی از ملت انقلابی ایران و مسئولان نظام اسلامی راضی خواهد شد که آن‌ها را

فرصت پرواز

برگرفته از سایت حوزه

در فضیلت بعضی از اوقات بر بعضی دیگر، هیچ تردیدی نیست. تمامی ماه مبارک رمضان، لیلۀ القدر، شب مبعث پیامبر(ص)، عید سعید غدیر و ... در شمار این ایام مبارک است.

اما گذشته از شرافت ذاتی بعضی از ایام، اهمیت حاصل از بعضی از وقایع خاص نیز به شرافت آن ایام می‌افزاید. ماه شعبان نیز در شمار شریفترین ایام سال قرار دارد که نه تنها خود شریف است، بلکه بستر ولادت ولیّ مطلق الهی، حضرت بقیۀ... (ع) نیز هست. از این روست که در سخنان پیامبر اکرم (ص) و اهل بیت (ع) نیز به وفور به اهمیت این ماه اشاره شده است.

بنابر آنچه در شماری از متون روایی وارد شده، پیامبر اکرم(ص) در یکی از سال‌ها، به هنگام آغاز این ماه خطبه‌ای خواندند و مردم را نسبت به شرافت این ماه آگاه فرمودند.

«شعبان ماه شریفی است و آن ماه من است. حاملان عرش آن را بزرگ می‌شمارند و حق آن را می‌شناسند. آن ماهی است که در آن همچون ماه رمضان، روزی بندگان زیاد می‌گردد و در آن بهشت آذین بسته می‌شود. و این ماه را شعبان نامیده‌اند زیرا در آن ارزاق مؤمنان تقسیم می‌شود و آن ماهی است که عمل در آن چند برابر می‌شود و کار نیکو هفتاد برابر ثمره می‌دهد.»

اعمال ماه شعبان

۱- استغفار؛ در هر روز از روزهای ماه شعبان هفتاد بار بگوید: «ستغفر الله الذی لا اله الا هو الرحمن الرحیم، الحی القیوم و اتوب الیه»

۲- هر روز صدبار صلوات بر محمد و آل محمد و صد بار «لا حول و لا قوه الا بالله» خوانده شود.

۳- خواندن مناجات شعبانیه.

۴- هر روز صلوات امام سجاد علیه‌السلام هنگام ظهر خوانده شود.

۵- روزه؛ روزه گرفتن در این ماه هر اندازه که ممکن باشد، سفارش شده است.

۶- صدقه؛ از امام ششم علیه‌السلام نقل شده است که: خداوند؛ صدقه این ماه را پرورش می‌دهد و روز قیامت مانند کوه احد دیده می‌شود.

۷- معاشرت خوب با مردم و نیکی به پدر و مادر.

۸- امر به معروف و نهی از منکر.

۹- هزار مرتبه ذکر «لا اله الا الله ولا نعبد الا اياه مخلصین له الدین و لو کره المشرکون»، گفته شود.

۱۰- به استقبال رمضان رفتن.

روزه ماه شعبان

امام صادق (ع) فرمودند: «من صام ثلاثه ایام من شعبان وجبت له الجنه و کان رسول الله صلی الله علیه و آله شفیعہ یوم القیامه» هر که سه روز از ماه شعبان را روزه بدارد، بهشت برای او واجب گردد و رسول خدا در روز قیامت شفیعیش خواهد بود. در ماه شعبان امام زین العابدین علیه‌السلام اصحاب خود را جمع می‌کرد و می‌فرمود: یاران من!

می‌دانید این چه ماهی است؟ این ماه شعبان است که رسول خدا (ص) می‌فرمود: شعبان ماه من است، پس در آن روزه بگیرید به خاطر محبت و دوستی پیامبرتان و برای تقرب به پروردگارتان، به همان خدایی که جان علی بن الحسین در دست اوست از پدرم حسین بن علی (ع) شنیدم که امیرالمومنین علیه‌السلام می‌فرمود: هر که به خاطر محبت پیامبر و برای تقرب به خدای عزوجل ماه شعبان را روزه بدارد، خداوند او را دوست خواهد داشت و به کرامتش در روز رستاخیز نزدیک خواهد کرد و بهشت را بر او واجب خواهد گردانید.

دعا و استغفار در ماه شعبان

امام صادق علیه‌السلام فرمود: کسی که در هر روز از شعبان هفتاد بار بگوید: «ستغفر الله الذی لا اله الا هو الرحمن الرحیم الحی القیوم و اتوب الیه» در افق مبین نوشته می‌شود راوی گوید عرض کردم افق

مبین چیست؟ فرمود: جلگه‌ای است در مقابل عرش و در آن نهرهایی است که به عدد ستارگان جام در آنها ریخته شده است.

مناجات شعبانیه

«مناجاتی که در ماه شعبان هست و من در نظر ندارم که در هیچ یک از ادعیه گفته شده باشد که ادعیه مال همه ائمه است؛ این دعای شعبان، مناجات شعبان، مناجات همه ائمه است و در این، مسائل بسیار هست؛ معارف بسیار هست و ادب این که انسان چه جور باید با خدای تبارک و تعالی مناجات کند. ما غافلیم از این معانی که وضع چی است. مسئله این است که در مقابل خدا ایستادند آنها. آنها می‌دانند که در مقابل چه عظمتی ایستادند. آنها معرفت دارند به خدای تبارک و تعالی و می‌دانند چه کنند و مناجات شعبانیه از مناجات‌هایی است که اگر یک نفر انسان دل سوخته، یک عارف دل سوخته (نه از این عارف‌های لفظی)، بخواهد این را شرح کند و شرح کند از برای دیگران، بسیار ارزشمند است و محتاج به شرح است (صحیفه امام، ج ۲۱، ص ۲۲)»

اعیاد ماه شعبان

تنها ماهی که در آن، شهادت هیچ یک از معصومان واقع نشده، ماه شعبان است. ماهی سرتاسر شادی، خیر و برکت که مهم‌ترین آنان، میلاد سه امام همام است. چه راز و رمزی بین سالار شهیدان علیهم‌السلام و نهمین فرزندش وجود دارد؟ چرا باید در شب میلاد امام حسین علیهم‌السلام لحظه‌ها را با یاد و نام امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف چراغانی کرد؟ چرا باید برترین و بهترین عمل در شب نیمه شعبان، زیارت امام حسین علیهم‌السلام باشد؟ بارزترین پیوند این دو دردانه هستی چیست؟ یکی از اعمال سالروز میلاد امام حسین علیهم‌السلام دعایی است که در تویح مبارک امام حسن عسکری علیهم‌السلام به قاسم بن علاء همدانی آمده است. در فرازی از این دعا عرضه می‌داریم:

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِحَقِّ الْمَوْلُودِ فِي هَذَا الْيَوْمِ الْمُؤَعَّدِ بِشَهَادَتِهِ قَبْلَ اسْتِهْلَالِهِ وَوِلَادَتِهِ بَكْتَةِ السَّمَاءِ وَ

حرکت اسلامی بدون مرز!

تهیه و تدوین: دکتر محمدرضا طلایی، عضو هیئت علمی دانشکده راه آهن (برگرفته از سایت خبرگزاری دفاع مقدس)

Defapress
Photo: Khamenei.ir

مادرم مخالف است که به سوریه بروم و می‌گوید طاقت دوری تو را ندارم. پدرت شهید شده است، برادرت هم در منطقه است. تو در کنارم بمان. چند بار هم به فرودگاه رفتم تا همراه با رزمندها عازم شوم اما هر بار چون مادرم راضی نبود مرا برگرداندند.

آن روز که به دیدار رهبر معظم انقلاب اسلامی در حرم مطهر رضوی رفتیم، از آن که به دیدار چه کسی می‌رویم بی اطلاع بودیم. لباس‌هایم نیز مرتب نبود و سر و وضع خوبی نداشتم. وقتی فهمیدیم قرار است با حضرت آقا دیدار کنیم خیلی خوشحال شدیم چرا که باور نمی‌کردیم روزی ما افغانی‌ها بتوانیم با رهبری دیدار کنیم. ابتدا پشت سر حضرت آقا نماز خواندیم و بعد دور ایشان حلقه زدیم. جلسه‌ای بسیار صمیمی بود. حضرت آقا وقتی نام مرا خواندند چون عصا نداشتم، لنگان لنگان خدمت ایشان رفتم. ایشان مرا بوسیدند و پرسیدند پایت چه شده است؟ گفتم: در نبل و الزهرا مجروح شدم.

پدرم اولین شهید مدافع حرم افغانستانی بود که به طور رسمی در مشهد تشییع شد
یک سال پس از شهادت پدرم تنها برادرم عازم سوریه شد و من نیز بی‌تاب رفتن به سوریه بودم. هر بار مانعی ایجاد می‌شد تا اینکه بهمن ماه سال گذشته توانستم برای دفاع از حرم به سوریه عازم شوم. پس از عملیات آزادسازی نبل و الزهرا برای تثبیت وارد عمل شدیم و در شمال همین منطقه و در اولین اعزامم از ناحیه پا به شدت مجروح شدم و به خانه بازگشتم. تاکنون ۳-۴ بار عمل انجام دادم و یکی دو عمل دیگر نیز باید انجام بدهم.

Photo: Khamenei.ir

دستش را به دیوار حرم تکیه داده و یک پای مجروحش را بالا گرفته است و به آقا می‌گوید از مادرم بخواهید تا اجازه دهد من به سوریه بروم اما آقا مخالفت می‌کند. التماس را در نگاه‌هایم می‌شود دید و آقا با لبخند مهربانی دست‌های او را می‌فشارد. این جوان "حمید شجاعی" از جانبازان لشکر فاطمیون و فرزند شهید مدافع حرم قاسم شجاعی است. در ادامه ماحصل گفت‌وگوی دفاع پرس با این جانباز مدافع حرم افغانستانی را می‌خوانید:

۲۸ سال سن دارم. آبان سال ۹۲ آن وقتی که فاطمیون گردان بود و اولین نیروها برای نبرد با تکفیری‌ها به سوریه اعزام می‌شدند، خواستم به سوریه بروم اما نشد و پدرم توفیق یافت به سوریه برود. پدرم چند ماه پس از اعزام در ۲۲ فروردین سال ۹۳ در حوالی دمشق به شهادت رسید. او در دوران دفاع مقدس نیز در کنار نیروهای رزمنده در جبهه‌ها حضور داشت.

یادگاری برای او آورده بودند و در مشهد تشییع شد گفت، که حضرت آقا منقلب شدند. امروز به برکت خون شهدای فاطمیون همدلی مردم ایران و افغانستان ایجاد شده است و به برکت همین خون‌ها ما توفیق پیدا کردیم تا با رهبر معظم انقلاب اسلامی دیدار کنیم. راه و رسم شهادت در بین ما ادامه دارد.

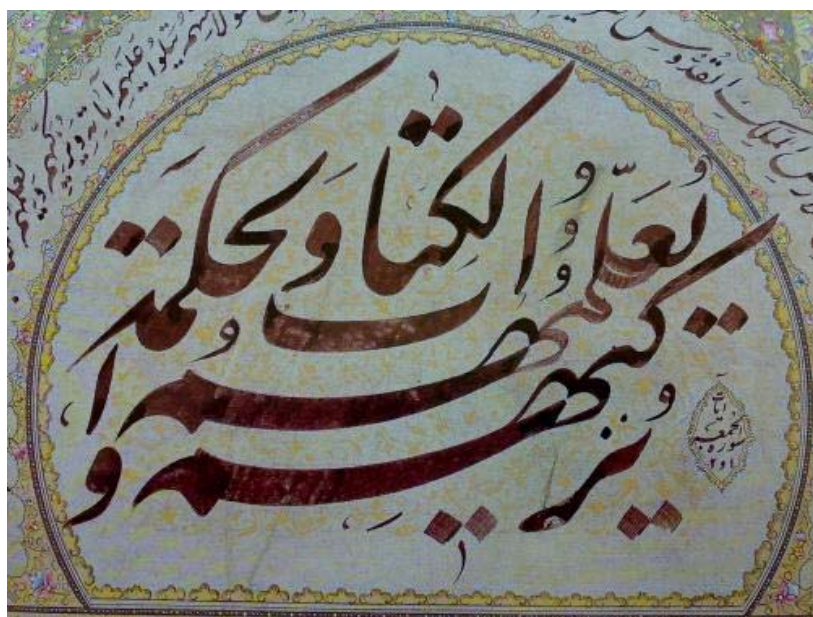
برخورد با ماها لیخند بر لب داشتند. تعدادی از مشکلاتی که در خصوص اقامت داشتیم را در آن جلسه بیان کردیم و حضرت آقا فرمودند پیگیری خواهد شد. و اینکه چند وقت پیش مجلس شورای اسلامی تصویب کردند تا به خانواده‌های شهدای افغانستانی که تابعیت داده شود را مدیون لطف حضرت آقا هستیم. مادر شهید محمدرضا خاوری در آن جلسه به روایت سرگذشت فرزندش پرداخت و از تکه بدنی که برای

حضرت آقا گفتند پس یک ماچ دیگر هم بکنم. درخواستم از حضرت آقا این بود که ایشان از مادرم بخواهند که اجازه دهند من برای دفاع از حرم به سوریه بروم اما ایشان مخالفت کردند. بالاخره حرف آقا برای ما دستور است و گرچه بسیار شوق حرم دارم اما مطیع حرف رهبرم حضرت آقا در آن جلسه ارادت خیلی خاصی به خانواده‌های شهدا نشان دادند و خیلی گرم و صمیمی برخورد کردند و در تمام مدت آن دیدار در

شعر مدافعان حرم

چند روزیست قلم حالت نشتر دارد	دیرگاهیست گلو بغض مکرر دارد
عمر سعد زمان، وسوسه ی زر دارد	کوفیان داعیه ی مسجد و منبر دارند
شبیعه از تیغ شما داغ به پیکر دارد	یادمان هست، اجداد شما، کرب بلا...
حضرت عمه ی سادات، برادر دارد	بی سبب نیست که از شام، عراق آمده اید
کمتر از آنکه علمدار علم بردارد	و شما کمتر از آنید، حسین تیغ کشد
بی حیا! عمه ی ما مالک اشتر دارد	ما جوانان بنی فاطمی اربابیم
جگری با جگر شیر برابر دارد	ایل ما ایل عجم هاست که یک کودک ما
سبب این است که این طایفه رهبر دارد	اینکه ما دست به شمشیر و زره ایستادیم
کشور ضامن آهوست، بزرگتر دارد	نه عراق است و نه سوریه خیالت راحت
تیغ ما شوق، به انداختن سر دارد	وای اگر گرد و غباری به حرم بنشیند
که شب جمعه حرم روضه ی مادر دارد	باید این شهر به آرامش خود برگردد

امام خمینی (ره): معلمی شغل انبیاست.

(به مناسبت روز معلم)

نویسنده: دکتر حسین صالح زاده، عضو هیات علمی دانشکده مهندسی عمران

حیوانی است. هم اکنون صحنه جامعه جهانی آوردگاه این دو مکتب و بینش است. در یک سو انقلاب اسلامی و رهبری الهی آن و در دیگر سو غرب و رهبری شیطانی آن یعنی امریکا و هر کدام معلمان خود را دارند. در نگاه اول وظیفه تام و تمام یک معلم صرفا آموزش و پژوهش نیست بلکه پرورش الهی شاگردان خود و معرفی انسان هایی در طراز خلیفه خدا نیز هست. در نگاه دوم معلم افرادی را می سازد که ابزار سازهای خوبیند که انباری از اطلاعاتند و می توانند با هوشمندی کامل دیگران را در اسارت خود بگیرند و یا تخریب کنند و سلطه خود را بر دیگران بگسترانند. موجوداتی جانی که چه به روش نرم و یا سخت هموعان خود را از دم تیغ می گذرانند و به هیچ چیز رحم نمی کنند. بینشی که با نگاه سکولار و مادی دستاورد تربیتی آن ها اشخاصی خواهند بود بیگانه پرست، بی قید و لایبالی، بی توجه به استقلال کشور، بی اعتنا به اخلاق الهی و شرع، خیانتکار و... معنای دقیق نفوذ جز تربیت چنین اشخاصی در مراکز تربیتی کشور و در دانشگاه ها نیست. بدیهی است که وجود چنین افرادی نقض غرض و مخالف آرمان های الهی انقلاب اسلامی است. روز معلم روزیست که باید با خود تکرار کنیم که وظیفه ما اساتید دانشگاه پیروی و دنباله روی از اهداف انبیا الهی است. نباید در کشاکش مسائل فرعی و دست دوم چون ارتقاء و چاپ مقاله و...

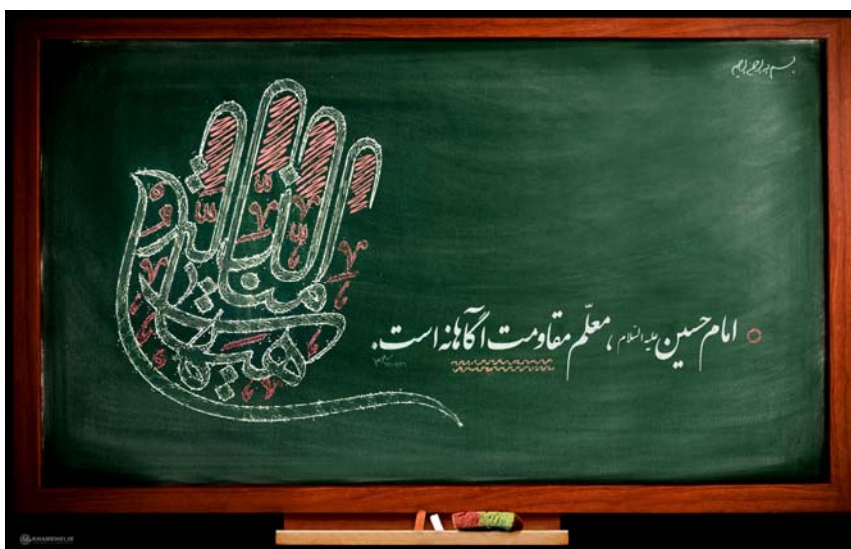
ساخته تا مربی خلاق باشند تا آن ها و جامعه شان خداگونه شوند تا در پرتو آن برکات مادی و معنوی بر آن ها سرازیر گردد. به هر میزان که افراد و جامعه ای خود را مظهر حق و تحت تربیت مربی و معلمی الهی قرار دهند به همان میزان از رشد و تعالی مادی و معنوی حقیقی و نه انحراف آمیز و مسخ کننده و پوچ برخوردار خواهند شد. اساتید دانشگاه و معلمان چنین منزلتی را در پیشگاه حق یافته اند تا "آدم" سازی کنند و دانشگاه کارخانه "آدم" سازی باشد. چنین نگرشی دقیقا بر خلاف جریان تربیتی رایج در دنیای معاصر به نمایندگی غرب و مدرنیته است که برای انسان هیچ گونه هدف مقدس و الهی قائل نیستند و او و جامعه ای که می سازد را سکولار می دانند. این نکته کلیدی تمایز قطعی تربیت و معلم الهی با غیر الهی است. معلم الهی برای انسان فطرت قائل است، فطرت پرستش، حقیقت خواهی و میل به عدالت و زیبایی دوستی و... و لذا انسان را بر این مبنا پرورش می دهد. ولی معلم سکولار و مادی گرا و غربزده انسان را حیوانی می داند که رفتار او نتیجه تزاخم غرایز حیوانی اوست و لذا در مکتب او افرادی پرورش می یابند که صرفا به دنبال ارضای غرایز حیوانی و لذت طلبی بیش تر و سود جویی بالاتر و سلطه خواهی و خود شیفتگی و مانند آن هاینند. اگر هم دم از آزادی و حقوق و زیبایی و مانند این مفاهیم می زنند صرفا برای تامین این نوع غرایز

غالبا کسانی که کسوت شریف و مقدس معلمی را بر تن کرده اند جمله مذکور را شنیده اند. بی شک در سالگرد شهادت استاد فرزانه و کم نظیر علامه مرتضی مطهری که آن را روز معلم نام نهاده اند باید بار دیگر به همدیگر اهمیت این مسوولیت بزرگ را یادآوری کرده و نیز تریک گوئیم. انبیا الهی شخصیت هایی بودند که مسوولیت تربیت بشر را از جانب خداوند تبارک و تعالی بر عهده داشتند تا انسان را انسانیت بخشند و او را به کمال حقیقی خود یعنی قرب الهی برسانند تا مظهر صفات الهی گردد. هر یک از اسما حق تعالی مظهری می خواهد و معلم مظهر علم خداست و انبیا معلمان بشریت و هر که نام معلم بر خود می نهد باید خود مظهر این اسم باشد. برای چنین ماموریت بزرگی انبیا (ع) خویش را پیراستند و مزکی ساختند چون محال است با دستمالی کثیف بتوان شیشه ای را پاک نمود. لذا قبل از تربیت انسان خود را تربیت نمودند و پیش از دیگران به خود پرداختند و آنگاه ماموریت یافتند تا به جامعه رو کرده و معلمی کنند. روز معلم در حقیقت یادآور سیره انبیا و هدف آنان است. یک معلم از دیدگاه الهی وظیفه تربیت مردمان و در یک کلمه "آدم" سازی دارد. یعنی تربیت انسان هایی که مظهر صفات و اسما حسنا حق باشند تا بر اساس آن جامعه ای انسانی و اخلاقی و در یک کلمه الهی شکل گیرد. خداوند آگاهان و دانایان حق را مکلف

اجتماع هیچ نقشی برای خدا و مدیریت و ولایت انبیا و جانشینانشان قائل نیستند و خدای راز و نیاز و نماز و احکام فردیشان با خدای جامعه و روابط اجتماعیشان متفاوت است. روز معلم یعنی توجه به این نکته کلیدی که نرم افزاری که باید بر انسان و در جامعه ما حاکم باشد نرم افزار است که خدا و انبیا او برای انسان در نظر گرفته اند نه آن چه شیطان و غرب و امریکا به دنبال آنند و معلم را چنین رسالتی است.

عمیق و اصیل علمی همراه، می توانیم خود را محک بزینم که آیا معلمان و اساتید دانشگاه در شغل انبیا موفق بوده اند یا دانشگاه به محلی برای ارتجاع و عقبگرد به اندیشه و رفتار سکولار تبدیل شده است. اکنون خطری که دانشگاه های ما را بشدت تهدید می کند نفوذ اندیشه سکولار در دانشگاه هاست. به عبارت دیگر دانشگاه ها صحنه حضور افرادی می شود که حتی متدین بوده و در انجام فرایض دینی و مستحبات دشوار سختکوش می باشند و سفر حج و پیاده روی اربعینشان ترک نمی شود ولی اعتقادی به تمامیت مکتب انبیا نداشته و در صحنه جامعه و

رسالت اصلی خود از یاد ببریم و در دام نگاه سکولار غرب سقوط کنیم. هدفی که هم اکنون عده ای در داخل کشور و حتی در دانشگاه ها دنبال آنند. هدف ساختن انسانی در طراز انقلاب اسلامی به عنوان مبدا و نقطه آغازین نیل به تمدن اسلامی-ایرانی و برپایی نمایشگاهی باشکوه از فرهنگ و جامعه سازی ملت بزرگ ایران خواهد بود. بدن تردید هر گونه اراده ای مغایر با این بینش، ما را چونان زائده ای از پیکره غرب آویزان خواهد داشت. اگر دانشگاه و صحنه نرم و سخت آن تجلی اخلاق و رفتار انبیا و مکتب نورانی آن ها باشد و با ممارست و کاوش

بدون شرح

روستا آزاد (رئیس سابق دانشگاه صنعتی شریف)
 (در گفتگوی با فتن ۹۵/۲۱۷)

تعامل خاضعانه باعث رای مجدد به تحریم دانشگاه شریف توسط اتحادیه اروپا شد

* اتحادیه اروپا، دانشگاه صنعتی شریف را در چند سال گذشته تحریم کرد، ولی در سال ۹۱ توانستیم در فضایی عزت مدارانه رای دادگاه اتحادیه اروپا را به نفع دانشگاه شریف بگیریم اما حالا با تعاملات خاضعانه رای در همان دادگاه و با همان وکلا به تحریم دانشگاه شریف صادر شد

* با ادامه این تحریم ها که محدودیت زمانی هم ندارد، دانشگاه شریف دچار مشکلاتی می شود

Instagram.com/fetan.ir   telegram.me/fetan

ولایت فقیه؛ تبیین و توضیح

قسمت دوم: ولایت فقیه در پرتو اندیشه فقهای شیعه

دکتر میرسامان پیشوایی، عضو هیات علمی دانشکده مهندسی صنایع

در شماره گذشته سلسله مقالات «ولایت فقیه؛ تبیین و توضیح» به تشریح دیدگاه برخی از فقهای بزرگ شیعه پیرامون موضوع ولایت فقیه پرداختیم. برآنیم تا در ادامه نوبت گذشته در این شماره به تشریح نظرات برخی دیگر از بزرگان فقهای شیعه پیرامون این مهم بپردازیم. همان‌طور که پیشتر بیان شد این مقالات در پی پاسخ به این شبهه است که آیا ولایت فقیه که به عنوان یک مدل حکومتی برخاسته از عقاید شیعه در عصر حاضر در ایران اقامه شده است، نظری شاذ است که اولین فقیه مطرح کننده آن حضرت امام خمینی (ره) می‌باشد و یا اینکه فقهای به نام دیگری نیز به این مهم اعتقاد داشته و آن را تبیین کرده‌اند.

نظر محمد بن نعمان بغدادی معروف به شیخ مفید (ره)

شیخ مفید (متوفای ۴۱۳ ه.ق.) از فهول علمای شیعه بوده که در عصر خود ریاست و مرجعیت مطلق عالم تشیع را به عهده داشته است. ایشان در فقه و کلام زبانزد خاص و عام بوده و از شهرت قابل توجهی برخوردارند. شیخ مفید در باب ولایت فقیه در کتاب المقتعه (ص ۸۱۰) می‌فرماید:

«اجرای حدود و احکام انتظامی اسلام، وظیفه «سلطان اسلام» است که از جانب خداوند، منصوب گردیده و منظور از سلطان ائمه هدی از آل محمد (صلوات الله علیهم اجمعین) یا کسانی که از جانب ایشان منصوب گردیده‌اند، می‌باشند. و امامان نیز این امر را به فقهای شیعه تفویض کرده‌اند، تا در صورت امکان، مسئولیت اجرایی آن را بر عهده گیرند.»

از کلام فوق به روشنی برداشت می‌شود که شیخ مفید (ره) معتقد است که در عصر غیبت وظائف مربوط به

اجرای حدود و احکام انتظامی و حکومتی بر عهده فقهای شیعه است. شیخ مفید همچنین در کتاب المقتعه آورده‌اند:

«از وظایف فقهاست که در میان مردم بر پایه‌ی حق و اسلام قضاوت کنند و در بین اختلاف کنندگان و صاحبان دعوا، در صورت فقدان بینه، صلح ایجاد نمایند. آنها باید تمام اعمال و وظایفی را که در اسلام بر عهده‌ی قاضی گذاشته شده است، انجام بدهند؛ به این دلیل که ائمه علیهم السلام همه‌ی این اختیارات را به آنان تفویض کرده‌اند که در صورت تمکن آن را به جای بیاورند. و این تفویض بر اساس روایات و اخبار معتبر و صحیحی است که اهل معرفت به آن اعتراف و اعتماد نموده‌اند.»

ایشان در مورد شبهه معطل ماندن امر حکومت در عصر غیبت امام عصر (عج) که توسط برخی دشمنان شیعه و همچنین برخی مرتجعین شیعه ترویج می‌شد، می‌فرمایند:

«بعضی از دشمنان ما را شمانت کرده و ما را به تعطیل شریعت در زمان غیبت متهم می‌کنند و می‌گویند: هیچ یک از شیعیان در عصر غیبت، حق اجرای حدود و انفاذ احکام و دعوت به حق و جهاد با دشمن را ندارند، بلکه باید صبر کنند تا امام زمانشان ظهور کند؛ در حالی که این دشمنان درست برخلاف واقع تشخیص داده‌اند.» [الفصول العشره، ص ۱۰۶]

از مطالب بیان شده معلوم شد که شیخ مفید ضمن رد معطل ماندن امر حکومت در زمان غیبت کبری بر تفویض این امر به فقهای شیعه تاکید می‌ورزد. ایشان همچنین در برخی از آثار خود بر شروط (۱) علم به احکام دین و (۲) توانایی بر اداره امور مردم برای فقیه‌ی که امر حکومت را به عهده می‌گیرد، تاکید می‌کنند.

نظر شهید اول (محمد بن مکی دمشقی عاملی)
شهید اول و شهید ثانی از کبار علمای شیعه در تاریخ بوده‌اند و برخی آثار آن‌ها همچنان در حوزه‌های علمیه می‌درخشد. شهید اول صاحب کتاب شریف لمعه (متوفای ۷۸۶ ه.ق.) در باب ولایت فقیه و نفی حکومت غیر آن‌ها در زمان غیبت می‌فرماید:

«اینکه دیگران را که هیچ گونه نصی در مورد آنها نداریم، بر ائمه و معصومین که منصوص و منصوب خداوند هستند مقدم بداریم، از بدعت حرام به شمار می‌رود.» [القواعد و الفوائد، ص ۱۴۵]

همچنین ایشان در الدروس الشرعیه، ج ۳، ص ۴۷ مرقوم داشته‌اند:

«اقامه‌ی حدود و اجرای تعزیرات توسط امام و نایبان خاص و عام وی که فقها هستند، مع التمكن جایز است و مردم نیز موظف‌اند که آنان را در اجرای حدود باری رسانده و دیگران را که خارج از این حوزه ی ولایی هستند، از اجرای حدود بازدارند.»

نظر شهید ثانی (زین الدین علی بن احمد عاملی جیبی)

شهید ثانی (متوفای ۹۵۶ ه.ق.) نیز در باب ولایت فقیه در الاقتصاد و العداله ص ۱۹۳ می‌فرماید:

«در عصر غیبت همواره باید فرد عارف و عادل وجود داشته باشد که مردم در احکام شرعی به او مراجعه کنند و در غیر این صورت احکام شرعی مختلف و دگرگون شده و حکمت و غرض الهی که همانا حفظ اسلام و ترویج آن است، تعطیل می‌گردد.»

در واقع ایشان با ذکر این مطلب بر ضرورت عقلی وجود حکومت در زمان غیبت تاکید می‌ورزند. زیرا اسلام به عنوان یک برنامه کامل سعادت بشر نمی‌تواند برای حکومت در زمان غیبت راه‌حلی پیشنهاد نداده

حکم و فتوی به فقیه تفویض شده است. در واقع بر خلاف تبلیغات وسیع برخی دشمنان و سنت‌گرایان متحجر ولایت فقیه یک نظریه جدید که توسط حضرت امام خمینی (ره) بنا شده باشد نیست، بلکه بسیاری از جزئیات آن هم در بیان فقهای گذشته آمده است. اما آنچه که امام (ره) موفق به انجام آن برای اولین بار شد احیاء و تحقق عملی ولایت فقیه و تبیین نقش آن با توجه به مقتضایات زمان و مکان می‌باشد.

ایشان همچنین در آثار خود دلائل نقلی فراوانی را برای ولایت فقیه و حدود اختیارات وی ذکر کرده است. با دلائل و ارجاعاتی که در این مقاله و شماره پیشین ذکر شد به روشنی معلوم می‌شود که اصل ولایت فقیه از اصولی است که تمامی فقهای به نام شیعه به آن اعتقاد داشته و اگر هم اختلافی بروز کرده باشد در حدود اختیارات ولی فقیه است. البته در این بین اجماع قابل توجهی بر این امر وجود دارد که بسیاری از اختیارات امام معصوم (ع) مانند قضاوت و صدور

باشد و احکام اسلامی در این دوره معطل باشند. همچنین ایشان در بسیاری از آثارش تأکید می‌کنند که مراد از حاکم که در عبارات فقهی به صورت مطلق می‌آید، سلطان عادل و یا نایب خاص وی است. اگر این دو حضور نداشتند نوبت نایب عام آنها می‌باشد که همان فقیه جامع الشرایط است (برای نمونه ببینید مسالک الافهام الی تنقیح شرایع الاسلام، ج ۱۳، قم، موسسه‌ی معارف اسلامی، چاپ جدید، ۱۴۱۶ ق، ص ۳۵۹).

سردار وحیدی (رئیس مرکز تحقیقات راهبردی دفاعی)
(مراسم تکریم و تجلیل از از جانبازان، ایثارگران و آزادگان ۹۵/۰۲/۲۹)

کسی که تابع آفان شد؛ محال است تابع امام زمان باشد

اینکه یک موقع می‌گفتند که باید افکار امام را در موزه‌ها گذاشت
اینکه گفتند ما باید برویم با غرب بسازیم تارشد پیدا کنیم، اینکه
بعضی فکر می‌کنند که اگر رزمندگان ما امروز در دفاع از حرم
اهل بیت می‌جنگند منطق قوی‌ای ندارد، این‌ها همیشه بوده و
همیشه این دو مسیر بوده است. یک عده با رخوت و سازش می
خواهند با دشمن ارتباط برقرار کنند اما مسیر انقلاب و مسیر اصلی
آن مسیری بود که امام به ما نشان دادند و امروز هم رهبر عزیزمان
آن را دنبال می‌کنند

[Instagram.com/fetan.ir](https://www.instagram.com/fetan.ir)   [telegram.me/fetan](https://t.me/fetan)

حجاب مانع آزادی زن است!

حجت الاسلام و المسلمین حمید کریمی،
عضو گروه معارف اسلامی دانشگاه علم و صنعت ایران

فراهم کننده بستر آزادی است نه مزاحم و موجب سلب آزادی.

ثالثاً، اصل لزوم پوشیدگی برای مرد و زن، اصلی عرفی و عقلی و شرعی است. بدون شک برهنگی کامل مورد پذیرش هیچ جامعه، خرد و دینی نیست. یعنی به هر حال آزادی به معنایی که مستشکل اراده می کند محدود شده است، بلکه نسبت به حدود پوشش خصوصاً برای زنان تفاوت سلیقه و فکر، تا برای دیگران و حتی خودش ترجیحی ندارد، بهترین شیوه توافق همگان و مورد تأیید عقل، برگزیدن راه و حدود خداوند و خالق انسان و عالم به راه نجات و سعادت بشر است.

رابعاً، اگر برای حفظ یک ارزش یا رسیدن به یک کمال، انسان، دچار برخی محدودیت ها بشود، این نه بد است و نه چیز تازه ای، شخصی که به دنبال علم می رود، شکی نیست که بخشی از تفریحات و استراحت ها و لذت های خود را فدا می کند و باید چنین باشد. اما عرف و عقل و دین هیچکدام این محدودیت را مذمت نمی کنند.

عفاف غیر از حجاب است

- برخی می گویند عفاف غیر از حجاب است. آنچه برای زنان ارزش است و باید دارا باشند حیا و عفاف است. بسا زنانی که حجاب کامل ندارند اما عقیف هستند. ظاهر مهم نیست و بر اساس ظاهر نمی توان به باطن افراد پی برد، بلکه باید باطن آراسته باشد. اصل انسان سیرت و باطن اوست. به قول ویل دورانت، عفت با لباس پوشیدن هیچ رابطه ای ندارد. و به قول مردم، دلت پاک باشد. اساساً تأکید اسلام بر روی عفت و حیاست و نباید روی پوشش ظاهری آن دوران پافشاری کرد!

نقد و بررسی: این سخن یکی از مغالطه های رایج میان مردم است که به چند جهت باطل است:

اولاً؛ حیا و عفاف اگر چه از خصلت های درونی انسان است و حجاب به ظاهر و شکل پوشش مربوط

است. «آزادی حقیقی باید موافق با عقل و فطرت و وحی و عفاف و انسانیت باشد.

بر این اساس، حجاب نه تنها مخالف آزادی نیست، بلکه کمک بزرگی برای پیدا کردن آزادی مثبت است. وقتی زن فهمیده و متعهد، با پوشش کامل، دل را مهار می کند و جلوی وسوسه آرایش، جلوه گری و دلربایی را می گیرد، این موفقیت بزرگی است، رهایی از بند هوای دیگران و اسیر خواهش شهوانی دیگران نبودن نیز، پیروزی مهم دیگری است. این آزادی مثبت و خواستنی است.

ب) آزادی منفی یا ضد آزادی که اراده و انتخاب همان چیزی است که دل می خواهد و دیگران از ما می خواهند. دیگرانی که به شهوت خود فکر می کنند نه انسانیت ما.

طبق این تعریف، البته پوشش اسلامی، جلوی هوس ها و شهوت های فرد را می گیرد و آزادی حیوانی را سلب می کند. شکی نیست حجاب مطلوب دین، بزرگترین سد و خار راه دنیاپرستان است و به همین جهت می بینیم که اربابان استعمار و سردمداران کفر و هرزگی تلاش بسیاری برای حذف این ارزش می کنند.^۲ اما این برداشت از آزادی، خود تجاوز به آزادی و سلب حقوق کسانی است که می خواهند جسم و روح پاک داشته باشند. غذای رنگین و خوش طعم و بویی که آلوده به سم است، در واقع غذا و تأمین کننده حیات نیست، بلکه کشنده و گیرنده زندگی است. نتیجه آنکه حجاب،

۲. ر. ک: به عنوان نمونه: این فهد حلی، عده الداعی، ص ۳۱۴؛ علامه مجلسی، بحار الانوار، ج ۶۷، ص ۳۶ و ۶۴.

۳. مرکز بررسی اسناد تاریخی وزارت اطلاعات، تغییر لباس و کشف حجاب به روایت اسناد؛ خاطرات مستر همفر در ایران؛ حسام الدین شریعت پناهی، اروپایی ها و لباس ایرانیان.

رعایت حجاب شرعی مانع آزادی زن است، شاید مهم ترین و بیشترین اشکالی که بر پوشش زن وارد می شود، ناسازگاری آن با آزادی عمل و انتخاب زنان است. حجاب شرعی تا حدود زیادی مانع انتخاب و رهایی زن در میزان پوشش، نوع پوشش، مدل، رنگ و حتی جنس لباس می شود، علاوه بر اینکه لباس بلند و چادر یا مواظبت بر حد حجاب و صورت و دست، جلوی برخی فعالیت ها را می گیرد.

نقد و بررسی: در پاسخ به این اشکال به چند نکته می توان اشاره کرد:

اولاً، حجاب به معنای اسارت و حبس زن در خانه و منع از خروج نیست و گرچه بر خروج کمتر از منزل سفارش شده اما هیچگاه در فقه و دین اسلام اصل حضور در جامعه ممنوع نشده است. زن می تواند در بیرون از خانه با رعایت حجاب و شأن زن مسلمان به کار فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی و سیاسی بپردازد. بنابراین، از این جهت، آزادی زن محفوظ است. آنچه زمینه است برای رسیدن به رشد و کمال، مثل تحصیل علم، برای مرد و زن فراهم است.

ثانیاً، برای اینکه معلوم شود حجاب مانع آزادی است یا برعکس وسیله رهایی است، باید معنا و حقیقت آزادی بازشناسی شود.

آزادی را از یک جهت می توان به دو قسم، تقسیم کرد:

الف) آزادی واقعی و مثبت و مطلوب، این نوع آزادی آن است که واقعاً قیود غیر لازم و اضافی را از دست و پا و زبان و چشم و گوش و عقل انسان بر می دارد. به آنچه نباید دل بست، انسان وابسته نمی شود. آنچه عرف، عقل و وحی مزاحم رشد می بیند، از پیش رو برداشته می شود. طبق این تعریف «شجاع ترین مردم کسی است که بر میل و خواهش نفس خود پیروز گردد.»^۱ و «دشمن ترین دشمنان انسان، نفس و خواسته های درونی انسان

۱. شیخ صدوق، من لا یحضره الفقیه، ج ۴، ص ۳۹۴.

افرادی هرزگی، زنا، چشم چرانی و هم جنس بازی را اصلاً بد و عیب نمی‌دانند تا پوشش را وسیله‌ای برای جلوگیری از آن بدانند. اما کسانی که ایمان به خدا و معاد دارند و اصالت روح و آخرت انسان را پذیرفته‌اند، نمی‌توانند چنین داوری کنند. نسبت به گروه دوم اگر احیاناً از روی بی‌توجهی، چنین اشتباهی کنند، می‌گوییم، بر فرضی که سخن ایراد کننده صحیح باشد و فقط درون پاک مهم باشد و بس، زنان جامعه اگر چه عقیفه هستند، ظاهر نیمه عریان یا عریان آنها، قطعاً موجب تحریک مردان و بعد هرزگی آنها می‌شود. نتیجه چنین فضایی ارتکاب خودارضایی، زنا، هم جنس بازی و تجاوز به یکدیگر است که هرگز پسندیده نیستند. با ظاهر نامناسب امکان بقای سلامت جسم و روح ممکن نیست. بنابراین برای حفظ سلامت جسم و روح افراد جامعه لازم است علاوه بر حجب و حیای درونی، پوشش و ظاهر مناسب و متین نیز مراعات شود.

منافقانه، به هر حال آنچه فعلاً ادعا می‌شود اینکه به طور کلی نمی‌توان گفت «هیچ ربطی بین عفاف و حجاب باطن و ظاهر وجود ندارد.»
ثانیاً؛ تجربه، علم روان‌شناسی و فیزیولوژی نشان داده است که ظاهر در باطن و روح مؤثر است، کما اینکه روح و اوصاف آن در ظاهر مؤثر است. اصل تأثیر و تأثر متقابل، بین ظاهر و باطن انسان حاکم است. انسان‌های فهیم و سنجیده هم به هر دو بعد بها می‌دهند. دین عالی اسلام و پیامبر(صلی الله علیه و آله) در عین حال که می‌گوید: «من برای به کمال رساندن اخلاقیات خوب، برانگیخته شده‌ام» و البته سهم اساسی و بیشتر در شخصیت و هویت انسان را روح و درون تشکیل می‌دهد، اما به ظاهر، نوع، رنگ و مدل لباس، آرایش مو و صورت، ریش و سبیل، و بدن هم توجه می‌کند، درباره این امور در قرآن و روایات، تعالیم بسیاری وجود دارد.
ثالثاً؛ این اشکال در اصل از سوی کسانی است که پاکدامنی و حیایی که مورد اهمیت ما در دین است، اصلاً قبول ندارند - لایحیاء لمن لادین له - چنین

است، اما مسلماً به هم مربوط هستند. فارغ از اینکه نوع رابطه عفت و حجاب چگونه است، اما یقیناً هر ظاهری، با هر باطن و فکر و اخلاقی سازگار نیست. کما اینکه انسان از هر فردی، رفتار، گفتار و ظاهر مناسب با آن را انتظار دارد. هم گزاره «هر پوشیده و چادر به سری، عقیفه است.» غلط است و هم گزاره «هر غیر پوشیده و بی‌چادری، غیر عقیفه است» نادرست می‌باشد. از نظر مصداقی و خارجی، برخی چادر به سرها و پوشیده‌ها عقیفه هستند و برخی نیستند. کما اینکه بی‌چادرها و کم پوشش‌ها، برخی عقیفه هستند و برخی غیر عقیفه. اما نکته اساسی که باید توجه کرد اینکه حجابی که در شرع تعریف شده منحصر به پوشاندن سر و بدن نیست، بلکه در نگاه، گفتار، رفتار و همه ابعاد مصداق دارد، چنانکه گذشت، و این گونه حجاب قهراً زاییده عفاف و حیای درونی است. محال است فردی عقیفه کامل باشد و به ظاهر و رفتار او سرایت نکند. چنان که بدون عفت و حیا، کسی نمی‌تواند حجاب کامل را در رفتار خود به نمایش گذارد، مگر موقتی و

بدون شرح

واکنش روحانی به تشکیل گشت ارشاد نامحسوس

کرامت انسانی را خدا به انسان‌ها داده و این کرامت مقدم بر دین است. کرامت همه باید حفظ شود.

طرح اجباری شدن حجاب در ادارت مربوط به ارتش، به عهده من گذاشته شد

زنان کارمند که همگی به جز دو یا سه نفر بی‌حجاب بودند، شروع کردند به غر زدن و شلوغ کردن، ولی من محکم ایستادم و گفتم: از فردا صبح دژبان مقابل درب ورودی موظف است از ورود خانم‌های بی‌حجاب به محوطه ستاد مشترک ارتش جلوگیری کند.

منبع: خاطرات دکتر حسن روحانی، جلد اول، صفحه ۵۷۱-۵۷۳

اکثریت در قرآن

نویسنده: محمد خلیج امیرحسینی، عضو هیئت علمی دانشکده مهندسی برق

در قرآن کریم عباراتی وجود دارد که ناظر بر اکثریت یک جمعیت است. بعضی از این عبارات نسبت‌هایی همچون "اکثر آنها نمی‌فهمند" را در بردارد که در وحله اول ممکن است باعث تعجب شود. در این نوشته در یک نگاه اجمالی، مشخص می‌شود که چنین عبارات و آیات در دو گروه کلی قابل تقسیم‌بندی هستند. گروه اول آیات به جمعیت‌هایی اشاره دارند که نسبت به پذیرش حق و حقیقت لجاجت بخرج می‌دهند و نسبت به حق معاند هستند. گروه دوم آیات به عموم مردم و یا مومنین اشاره دارند.

۱- معاندین:

مخاطب بعضی آیات قرآن در مورد جمعیت کافرین، معاندین، منافقین و یا بنی اسرائیل لجاجت است. قرآن اکثریت افراد همه یا بعضی از این جمعیت‌ها را دارای صفات مذمومی همچون غیر مومن، فاسق، پیرو گمان، رویگردان از حق و ناشنوا می‌داند و می‌فرماید آنها تفکر نمی‌کنند، نمی‌دانند و جهل دارند. چند عبارت قرآنی کوتاه عبارتند از: أَكْثَرُهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ، قَلِيلًا مَّا يُؤْمِنُونَ، أَكْثَرُهُمْ مُشْرِكِينَ، وَ أَكْثَرُهُمْ الْفَاسِقُونَ، وَ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ، أَكْثَرُهُمْ لَيَعْلَمُونَ، أَكْثَرُهُمْ يَجْهَلُونَ، وَ مَا يَتَّبِعْ أَكْثَرُهُمْ إِلَّا ظَنًّا، كَالَّذِينَ آمَنُوا بَلْ هُمْ أَصْلَ سَبِيلًا، فَأَعْرَضَ أَكْثَرُهُمْ عَنْهُمْ لَيْسَمَعُونَ.

البته اینکه قرآن اکثریت این گروه‌ها را با چنین صفاتی خطاب می‌کند نوعی احتیاط، رعایت حال و حتی نوعی احترام نسبت به عده اندکی بین آنها است که ممکن است عدری نزد خداوند داشته باشند. در بعضی آیات قرآن نیز مستقیماً به این عده اندک اشاره می‌کند و با عباراتی همچون قَلِيلًا مَّا يُؤْمِنُونَ، تَوَلَّوْا إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ، وَ مَا آمَنَ مَعَهُ إِلَّا قَلِيلٌ، تعداد ایمان‌آوردگان یا غیراعراض کنندگان از جمع آنها را قلیل می‌داند.

۲- عموم مردم:

مخاطب بعضی آیات قرآن عموم مردم یا عموم مومنین هستند. قرآن واقعیاتی را در مورد مردم بیان می‌کند. قرآن می‌فرماید تعداد کمی از مردم متذکر آیات الهی و شاکر نعمات خداوند هستند. از جمله عبارات قرآنی در این زمینه عبارتند از: وَ قَلِيلٌ مِنَ الْعِبَادِ الشَّاكِرُونَ،

قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ، قَلِيلًا مَّا تَذْكُرُونَ، وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ. باید توجه داشت که شاکر بودن مقام بالائی است و نمی‌توان انتظار داشت عموم مردم به معنای واقعی کلمه شاکر باشند. ضمناً قرآن عده کثیری (و نه اکثر) مردم را غیر عامل فرمان خدا و فاسق و کافر به ملاقات پروردگار می‌داند. ... وَ إِنَّا كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ لَفَاسِقُونَ (المائدة/۴۹). ... وَ إِنَّا كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ لَكَافِرُونَ (روم/۸).

در بخش دیگری از آیات، قرآن اکثر مردم و حتی مومنین را جاهل به بعضی حقایق می‌داند. البته این حقایق را ممکن است مومنین قبول داشته باشند ولی باور قلبی عمیق نداشته باشند. بعضی از این حقایق عبارتند از:

خداوند بر کار خود غالب است، ... وَاللَّهُ غَالِبٌ عَلَى أَمْرِهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (یوسف/۲۱)،

آیین الهی استوار است، ... ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (الروم/۳۰)،

بشیر و نذیر بودن حضرت رسول (ص) برای عموم مردم، وَ مَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِّلنَّاسِ بَشِيرًا وَ نَذِيرًا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (سبأ/۲۸)،

بسط و قبض روزی توسط خداوند، قُلْ إِن رَّبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَن يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ (سبأ/۳۶)،

وقوع قطعی روز قیامت، إِنَّ السَّاعَةَ لَأْتِيَةٌ لَّارْبَابٍ فِيهَا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ (غافر/۵۹).

نتیجه آنکه قرآن اکثریت مردم را با صفات مذموم گروه اول (معاندین) توصیف نکرده است ولی اکثریت مردم را دانا به معارف و حقایق هم ندانسته است. از همین رو قرآن نمی‌فرماید حقایق را از اکثریت مردم بپرسید بلکه می‌فرماید از اهل ذکر بپرسید. ... فَاسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ (نحل/۴۳، انبیاء/۷). همچنین ملاک حق و باطل و راه صحیح زندگی نیز نمی‌تواند اکثریت مردم باشد چرا که باعث گمراهی از راه خداوند می‌شود. وَ إِن تَطِعْ أَكْثَرَ مَنْ فِي الْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَ إِن هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ (الأنعام/۱۱۶). اگر از بیشتر کسانی که در روی زمین هستند اطاعت کنی، تو را از راه خدا گمراه می‌کنند؛ آنها تنها از گمان پیروی می‌نمایند، و تخمین و حدس می‌زنند.

البته باید در نظر داشت که اکثریت مردم می‌توانند در تعیین سرنوشت خود و پیشبرد امور جاریه خود موثر و سازنده باشند. دستور به مشورت نیز در همین راستا می‌تواند باشد. ... وَ أَمْرُهُمْ شُورَى بَيْنَهُمْ ... (شوری/۳۸). و کارهایشان به صورت مشورت در میان آنهاست. همچنین سفارشات زیادی شده است که مومنین باید دوست و باور هم باشند، یکدیگر را نصیحت کنند، اقامه نماز کنند، انفاق کنند، با یکدیگر بنحو احسن سخن بگویند و البته خدا و رسول و دینش را هم اطاعت کنند. چنین جامعه‌ای البته مورد رحمت الهی قرار خواهد گرفت و سعادت‌مند در دنیا و آخرت خواهد شد. وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ يُؤْتُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ يُطِيعُونَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ أُولَئِكَ سِيرَ حَسَنُهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ غَزِيْرٌ حَكِيمٌ (التوبة/۷۱). مردان و زنان باایمان، ولی و باور یکدیگرند؛ امر به معروف و نهی از منکر می‌کنند؛ نماز را برپا می‌دارند؛ و زکات را می‌پردازند؛ و خدا و رسولش را اطاعت می‌کنند؛ بزودی خدا آنان را مورد رحمت خویش قرار می‌دهد؛ خداوند توانا و حکیم است.

بنابراین تمکین در برابر نظر اکثریت مردم برای امور جاریه و اجرایی خود مطلبی است و تبعیت از اکثریت مردم در تشخیص حق و باطل و شیوه صحیح زندگی مطلبی دیگر. مطلب اول البته اگر در چارچوب قوانین اجتماعی مبتنی بر دین الهی باشد، پذیرفتنی است. اما تشخیص صحیح حق و باطل تنها با توجه به ملاک‌های الهی و دینی مبتنی بر آیات و روایات معتبر ائمه اطهار (ع) و مراجعه به علمای بزرگ دینی و در راس آنها ولی فقیه امکان‌پذیر بوده و توصیه شده است.

تغییر نشانی نام یک خیابان در مصر

آفتاب تابان برجام

نویسنده: یکی از اعضای هیات علمی دانشگاه علم و صنعت ایران

ذخایر اورانیوم ۲۰ درصد و توقف تولید آن بود را تسلیم غربی‌ها کرد. فاز دوم مذاکرات در فروردین ماه سال ۱۳۹۴ به بیانیه لوزان ختم شد که به گفته دولت راستگویان، صرفاً یک بیانیه بود و الزامی را در پی نداشت. هرچند که به موازات آن فکت شیتی توسط دولت ایالات متحده آمریکا منتشر شد و پرده از ماهیت الزام آور بیانیه لوزان برداشت و جزئیات مذاکرات و امتیازاتی که طرف ایرانی به طرف غربی داده بود را منتشر کرد و گذر زمان نشان داد که واقعیت همان چیزهایی بود که آمریکایی‌ها ادعا میکردند و دولت آنها را بصورت غیر رسمی انکار میکرد ولی هیچگاه حاضر به انکار رسمی آنها نشد. این فاز از مذاکرات در تیر ماه سال ۱۳۹۴ به سرانجام رسید و نامش برجام نهاده شد و قرار شد بعد از آنکه آژانس بین المللی انرژی اتمی ماهیت غیرنظامی پرونده هسته ای ایران را تایید کرد، برجام از طرف ایران وارد فاز اجرایی شود و بعد از اجرای تمامی تعهدات و وظایف طرف ایرانی، طرف غربی وارد انجام تعهداتش شود. هر چند که آژانس فعالیتهای گذشته ایران را غیر نظامی اعلام نکرد و با اینکار عملاً ماهیت نظامی فعالیتهای گذشته هسته‌ای را بدون هیچ مدرک و مستندی تایید کرد و هیچ اعتراضی از سوی وزارت خارجه ایران انجام نشد، با این وجود فعالیتهای بعد از سال ۲۰۰۹ را در

طرف غربی قول آنها را داده بود. مذاکره ای که قبل از شروع شدنش رهبر معظم انقلاب اسلامی مخالفت خود را با آن اعلام و پیام عدم دستیابی به نتیجه مطلوب را هشدار داده بودند و به تبع ایشان دلسوزان و دلواپسان نظام اسلامی کلیات مراحل مذاکرات را، هر چند که برای آنها محرمانه و جزئیات آن برای نامحرمان در دسترس بود، زیر نظر گرفته بودند و هشدارهای لازم را به دولت برای دستیابی به نتیجه بهتر و مطلوبتر میدادند و با تقویت جبهه داخلی سعی در قرار دادن کارتهای برنده بیشتر در دست دولت برای گرفتن امتیازات حداکثری از دشمن بودند. البته در پاسخ به آن دلسوزی‌ها، دولت برجام با آغوش باز و سعه صدر با متهم کردن آنها به کاسبان تحریم، هر روزه برچسبها و دشنامهای تازه‌ای نثارشان میکرد و آنها را مورد لطف قرار میداد.

مذاکرات هسته‌ای از همان ابتدای شروع به کار دولت یازدهم از دستور کار شورای عالی امنیت ملی که از دیرباز مسئول اصلی آن بود و آنرا از موضعی عزتمندانه دنبال میکرد، خارج و به دست وزارت خارجه سپرده شد. فاز اول آن به توافق ژنو در آذر سال ۱۳۹۲ ختم شد و در آن دولت بدون اینکه دریافتی را از طرف غربی داشته باشد، تمامی کارتهای برنده خود که شاخصترین آنها، نابودسازی

سه سال است که از عمر دولت یازدهم می‌گذرد و تقریباً هیچیک از وعده‌ها و قولهای دولت آقای روحانی در مورد شکوفائی اقتصادی کشور محقق نشده است. به جرات میتوان گفت که از اشتباهات بزرگ دولت تدبیر و امید، گره زدن تمامی وعده‌ها و وعیدهای دولت به مساله مذاکرات هسته ای بود و بدین ترتیب این مساله، مساله ای حیثیتی برای دولت یازدهم و ضامن بقای آنها در انتخابات های بعدی شد. جناب آقای ظریف در ابتدای مذاکرات هسته ای در جلسه پرسش و پاسخی به صراحت مطرح کرد که اگر مذاکرات هسته ای به نتیجه نرسد، مردم جواب دولت را در انتخابات مجلس می‌دهند و بدین ترتیب پرده از این واقعیت برداشت که ضمانت بقای دولت در گرو به نتیجه رسیدن مذاکرات به هر قیمتی است. دولت با زیر پای نهادن رکنی از ارکان انقلاب اسلامی یعنی رکن استقلال و سازش ناپذیری با دشمن، با مستکبرین نه از موضع قدرت که از موضع ضعف و خواهش وارد مذاکره شد و از همان ابتدای کار تمامی کارتهای برنده از جمله غنی‌سازی بیست درصد را تسلیم کرد و نهایتاً هم با پذیرفتن محدودیتهای بی سابقه و انجام تمامی تعهدات و نابود کردن بسیاری از زیرساختها و دست آوردهای هسته ای و عبور از خطوط قرمز مشخص شده، کماکان منتظر انجام شدن تعهداتی است که

شهریور ماه ۱۳۹۴ غیرنظامی تشخیص داد و بعد از آن دولت برجام با سرعت شگفت‌آوری که حیرت‌گرایی را نیز برانگیخته بود، طی دو سه ماه دست به نابودی زیرساخت‌های هسته‌ای کشور زد و نهایتاً برجام وارد فاز اجرایی توسط طرف غربی از دی ماه سال ۱۳۹۴ شد.

الآن قریب به نصف یک سال از ورود به فاز اجرایی شدن برجام توسط غربی‌ها میگذرد که البته مصادف با سپری شدن سه سال از عمر دولت یازدهم است. در این سه سال میتوان گفت که تمامی فعالیتهای کشور معطل برجام و تمامی ارکان اجرایی مملکت منتظر طلوع آفتاب برجام بوده است. اما هنوز آفتاب طلوع نکرده، آسمان ابری شد و طبق اعتراف رئیس بانک مرکزی، وعده‌های نسیه‌ای که غربیها قبل از نابودسازی نقد زیرساخت‌های هسته‌ای به دولت تدبیر داده بودند، تقریباً هیچکدامشان عملی نشد و کامکان نیز نشده است.

در این اینجا قصد برشماری خطوط قرمزی که رهبری معظم ترسیم کرده بودند و البته بسیاری از آنها را هر انسان دلسوز، منصف، آگاه و عاقل نیز می‌فهمید و نیازی به بیان و تکرار چندین باره توسط رهبری معظم نبود نیست، چراکه مثنوی هفتاد من کاغذ شود. اما خوب است نگاهی اجمالی و کوتاه به بخش کوچکی از صحبتها و تکه کلامهای بعضی از مسئولین دولتی قبل و یا بعد از برجام در مورد اقتصاد بیندازیم تا عمق فاجعه و کلاه گشادی که بر سر کشور بواسطه دولت برجام رفته است روشن شود.

اکبر هاشمی رفسنجانی، رئیس تشخیص مصلحت نظام

قبل از برجام:

- ۱- تحریم‌ها پدر مردم را در آورده است اکثر مردمی که مزدبگیر هستند تحریم‌ها استخوان‌های آنها را خرد کرده است.
- ۲- با بیان اینکه خیلی‌ها خواهان ادامه تحریم بودند و آن را با زمان پیغمبر (ص) که در شعب ابی‌طالب محصور بودند، مقایسه می‌کردند، گفت: اگر تحریم‌ها مفید بود، هرگز پیامبر اسلام از آن دره بیرون نمی‌آمدند، اما وقتی که ندای خداوند مبنی بر اینکه عهدنامه را موربانه خورده است، به آنها رسید، به راحتی پذیرفتند و از آن دره بیرون آمدند.
- ۳- توافق ژنو فتح الفتوح است.

۳- در انتخابات ۹۲، فرد عاقلی رئیس‌جمهور شد که توانست مهم‌ترین مشکل اصلی کشور را که تحریم‌ها بود، از میان بردارد.

حسن روحانی، رئیس جمهور

قبل از برجام:

- ۱- ما وقتی می‌گوییم باید تحریم‌های ظالمانه رفع شود بعضی‌ها چشمانشان زیاد نچرخد. تحریم‌های ظالمانه باید از بین برود تا سرمایه بیاید و مشکل محیط زیست، اشتغال، صنعت و آب خوردن مردم حل شود، منابع آبی زیاد شده و بانک‌ها احیا شوند. آنها که ملت ما را تحریم کرده‌اند. ظلم بزرگی مرتکب شده‌اند، اما عده‌ای در داخل هم نمی‌دانستند تحریم چیست.
- ۲- آن‌هایی که می‌گویند تحریم مهم نیست، گویی از جیب مردم بی‌خبرند.

محمدباقر نوبخت، سخنگوی دولت

قبل از برجام:

- ۱- به هر حال تحریم‌ها بسیار ظالمانه، غیر اصولی و غیراخلاقی و حتی ضدحقوق انسانی است و به خاطر تحریم‌هایی که صورت گرفته بخشی از منابع ما با وجود فروش نفت، به کشور وارد نمی‌شود. بنابراین، وقتی سرمایه‌گذاری کافی در محیط زیست انجام نشود آثار سوء به جامعه وارد خواهد شد. تمام کشورهایی که در این تحریم ظالمانه نقش داشتند همگی مقصردند؛ چرا که ایران را از منابعی که در اختیارش است محروم کردند.
- ۲- در شرایطی که ظرفیت تولید چهار میلیون بشکه نفت در کشور داریم در شرایط تحریم اجازه فروش بیش از یک میلیون بشکه را نداریم و همین باعث کاهش چشمگیر درآمدهای دولت شده است. وی با اشاره به کاهش ۵۰ درصدی قیمت نفت گفت: در این شرایط باید کشور را با ۲۴ میلیارد دلار اداره کنیم، در حالیکه هزاران طرح نیمه تمام و مشکلات بسیار دیگر داریم. این ۲۴ میلیارد دلار را نیز نمی‌توانیم وارد کشور کنیم، لذا باید مانعی که ورود این پول به کشور را منع می‌کند را برداریم که آن مانع تحریم‌هاست. نوبخت با بیان اینکه تلاش می‌کنیم حلقه تنگ تحریم‌های ظالمانه را بشکنیم، گفت: اجازه نمی‌دهیم عده‌ای در این مسیر اشکال

تراشی کرده و مذاکرات را بر هم بزنند و نمی‌توان گفت که تحریم بر کشور اثری نداشته است.

۳- باید تحریم‌ها برداشته شود تا پروژه‌های عمرانی را تکمیل کنیم.

بعد از برجام:

قطعاً جامعه ما فهیم هستند و می‌دانند بلافاصله بعد از امضاء تغییرات محسوس نخواهد بود، ما تلاش داریم انتظارات مردم را از راه معقول برآورده کنیم نه راه‌های پوپولیستی. .... از برجام باید به اندازه برجام انتظار داشته باشیم!

اسحاق جهانگیری، معاون اول رئیس جمهور

قبل از برجام:

۱- اینکه می‌گویند تحریم‌ها روی آب آشامیدنی مردم هم تأثیر گذاشته کاملاً درست است. وقتی می‌گوییم تحریم‌ها روی آب آشامیدنی مردم هم تأثیر گذاشته است می‌گویند کجا تحریم‌ها می‌تواند روی آب خوردن مردم تأثیر بگذارد و شروع به کنایه می‌کنند.

۲- مردم خودشان با شرکت در انتخابات ریاست جمهوری ۹۲ بنیان عیدی را گذاشتند. ما در مقطعی قرار گرفته بودیم که هیچ‌کس نمی‌توانست وضع مناسبی برای کشور ترسیم کند. اگر مواضع و اظهارات کاندیداهای ریاست جمهوری در دوره تبلیغات انتخاباتی مرور شود، نشان می‌دهد که در فضای بین‌المللی درباره ایران دغدغه‌های جدی وجود داشت؛ تحریم‌های ظالمانه‌ای علیه کشور وضع شده بود. در بخش بانکی، پولی و نفت و گاز و در آن اواخر حتی در حوزه معیشت، زندگی روزمره مردم دچار مشکل شده بود، کمبود دارو وجود داشت، نوعی بی‌ثباتی بر اقتصاد حاکم شده بود.

۳- بعد از توافق شرایط بازار سرمایه بهتر خواهد شد.

بعد از برجام:

برای شکوفایی اقتصاد ایران باید تا سال ۹۵ صبر کنیم.

اکبر ترکان، مشاور ارشد رئیس جمهور

قبل از برجام:

۱- منتظر هجوم سرمایه‌های خارجی بعد از توافق هسته‌ای باشید.

۲- برآوردی که بنده از خسارت‌ها داشتیم روزی ۱۰۰ میلیون دلار بود؛ اما آقای وزیر اقتصاد در این باره می‌گوید عدم تصمیم به‌موقع درباره برجام، روزی ۱۵۰ میلیون دلار خسارت می‌زند.

بعد از برجام:

برای رونق اقتصادی باید صبر کرد، فعلاً بار اضافی به تعهدات دولت اضافه نکنید.

ولی الله سیف،
رئیس بانک مرکزی

قبل از برجام:

امسال اقتصاد ایران بعد از توافق هسته ای شکوفا خواهد شد.

بعد از برجام:

تقریباً هیچ چیزی از طریق برجام عایدمان نشده است.

نعمت زاده،
وزیر صنعت معدن و تجارت

قبل از برجام:

با توافق هسته ای شاهد یک جهش صادراتی خواهیم بود.

بعد از برجام:

توافق هسته ای باعث گشایش در همه حوزه های اقتصادی نمی‌شود.

علی یونسی،
دستیار ویژه رئیس جمهور در
امور اقوام و مذاهب

قبل از برجام:

مشکل ازدواج جوانان با رفع تحریم حل می‌شود. اکنون کشور از بیکاری رنج می‌برد، جوانان مشکل عدم استطاعت مالی برای ازدواج دارند و دولت وظیفه دارد این مشکلات را برطرف کند و امیدوارم با لغو تحریم‌ها این مشکلات برطرف شده و کارهای عمرانی نیز با سرعت بیشتری انجام شود.

محمد نهایندیان،
رئیس دفتر رئیس جمهور

قبل از برجام:

۱- بعد از توافق منتظر رشد اقتصادی، کاهش تورم و خروج از رکود باشید.

۲- هزینه مبادله ای که بر اقتصاد ما تحمیل شد در یک محاسبه سرانگشتی حداقل ۱۵ درصد در واردات و صادرات بر ما اضافه هزینه تحمیل کرد. هزینه مبادله تجارت بالای صدمیلیارد دلار که ما در هشت سال گذشته داشته ایم حداقل سالانه ۱۵ میلیارد دلار می‌شود. (این البته حداقل است چون ما سال‌هایی داشتیم که تجارت ما بالای ۱۲۰ میلیارد دلار بوده است). این مبلغ یعنی در روز تحمیل ۱۳۰ میلیارد تومان هزینه بر ملت ایران. وقتی هزینه تمام شده یک کالا بالا می‌رود تک تک خانواده های ایرانی آن را می‌پردازند.

بعد از برجام:

کسی نباید منتظر رونق اقتصادی در برهه فعلی باشد.

علی طیب نیا،
وزیر اقتصاد

قبل از برجام:

سال ۹۴ با توافق هسته‌ای بذر اقتصاد ایران به ثمر می‌نشیند.

بعد از برجام:

لغو تحریم‌ها مشکلات اقتصادی را حل نمی‌کند. علی طیب نیا، وزیر امور اقتصاد و دارایی تأکید کردند که مشکلات اقتصادی ما به واسطه تحریم آغاز نشده است که بخواهد با حذف تحریم‌ها زمینه‌ای برای حل و فصل همه مشکلات فراهم شود.

صادق زیباکلام،
پژوهشگر و تحلیلگر سیاسی
اصلاح طلب

بعد از برجام:

این درست است که تحریم‌ها محدودیت‌ها و معضلات زیادی برای اقتصاد ایران ایجاد کرده بود، اما با وجود گشایش اقتصادی‌ای که توافق به بار خواهد آورد، «تحول اقتصادی»، آن نقطه عطف تاریخی که توافق هسته‌ای به‌همراه می‌آورد، نخواهد آورد. اقتصاد ما یک اقتصاد ناکارآمد دولتی است که تحریم‌ها، وضع آن را حادث کرده بود. برداشته‌شدن تحریم‌ها خودبه‌خود نه اقتصاد ما را کارآمدتر خواهد کرد و نه لزوماً از فساد خواهد کاست. نسخه بهبود اقتصاد ما رفتن به دنبال مسیری است که در سه، چهار دهه گذشته، بسیاری از کشورهای مشابه ما

پیمودند و از اقتصادهای شبه‌دولتی ناکارآمد و درحال توسعه به اقتصادهای موفق صنعتی تبدیل شدند. داروی شفابخش اقتصاد ما، برداشته‌شدن تحریم‌ها نیست، بلکه پای‌گذاردن در مسیری است که برزیل، آرژانتین، ترکیه، هند، مالزی، مناطق آزاد چین و دیگران پای‌گذارند. یعنی رفتن به دنبال الگوی توسعه اقتصادی بازار آزاد آدم اسمیت. توافق هسته‌ای لزوماً توسعه سیاسی و بازشدن جامعه مدنی چشمگیری را هم به دنبال نخواهد آورد.

محمدعلی نجفی،
دبیر ستاد اقتصادی دولت

قبل از برجام:

با توافق هسته‌ای سرعت خروج از رکود بیشتر می‌شود.

بعد از برجام:

امسال بدترین سال اقتصادی در ۳۷ سال اخیر است.

مسعود نیلی،
مشاور اقتصادی رئیس جمهور

قبل از برجام:

با لغو تحریم‌ها یک‌ساله به شرایط پیش از تحریم‌ها بازمی‌گردیم.

بعد از برجام:

سال ۹۴ سال سختی است منتظر رونق اقتصادی نباشید.

سعید لیلیاز،
عضو شورای مرکزی کارگزاران

بعد از برجام:

برخی افراد، محافل و رسانه‌ها هستند که ابتدا از یک فضای هیجانی سخن گفته و سپس به آن حمله می‌کنند. در میان اکثریت مردم و نخبگان، کسی گمان نمی‌کند لغو همه تحریم‌های اقتصادی ایران سبب می‌شود تا مسائل بغرنج آن یک‌شبه حل شود. لازم به گفتن نیست که این تصور تا چه اندازه با واقعیت فاصله دارد. مشکلات اقتصاد و مدیریت در ایران بسیار عمیق، پرتعداد و پیچیده‌تر از آن است که با لغو تحریم‌ها، مسئله حل شود.

از رنجی که می‌بریم ...

نویسندگان: تعدادی از اعضای هیئت علمی جوان دانشگاه

ریاست دانشگاه، قراردادشان برای ۶ ماه دیگر تمدید شد.

حال یک سوال جدی از ریاست محترم دانشگاه: آورده این تلاطمات برای شما و دانشگاه چه بود؟ اصولاً هدف شما از ایجاد این تلاطم و نابسامانی در فضای اعضای هیئت علمی دانشگاه چه بود؟ بیایید اصلاً مثبت نگاه کنیم و حضور دستها و سلاقی پشت پرده و در سایه مدیریتی دانشگاه را نادیده فرض کنیم. در این صورت شاید جواب شما این باشد که

نیمی از اعضای هیئت علمی پیمانی دانشگاه، دارای مشکلات اداری بودند. اما آیا نمی‌شد با کلید تدبیر، این مشکلات اداری را حل کرد و با داس به جان این مزرعه نیفتاد؟! این مزرعه نیفتاد!...

در هر صورت امیدواریم امسال همانند سال گذشته نباشد و ریاست دانشگاه و تیم ایشان اجازه دهند، اساتید جوان وقت و فکر خود را صرف امور علمی و پژوهشی و نه حل مشکلات ایدانی و بی‌ثمر خارج از اراده خود نمایند. انشاء!...

۳- فرآیند تمدید قرارداد یکساله اعضای هیئت علمی پیمانی دانشگاه، در سال گذشته از اوایل سال آغاز گردید و تا انتهای سال نیز ادامه داشت. فرآیندی که فضای علمی دانشگاه را بسیار متلاطم کرده بود. ریاست دانشگاه پس از برگشت از سفر تابستانه آمریکا، حدود نیمی از اعضای هیئت علمی دانشگاه را در دسته‌بندی من درآوردی چهارگانه، تمدید قرارداد ۶ ماهه نمودند. کاری که شاید تاکنون در هیچ دانشگاهی سابقه نداشته است. فضای اعضای هیئت علمی دانشگاه متلاطم‌تر شد. تلاطمی که بی شک به فضای علمی دانشگاه ضربات جبران ناپذیری را وارد نمود. نیمی از اعضای هیئت علمی دانشگاه به جای تلاش در جهت انجام رسالت استادی خود، در تلاش بودند که آبروی به بازگی گرفته شده خود توسط مدیریت و ریاست دانشگاه را بازیابند. این تلاش قریب به شش ماه، یعنی تا بهمن ماه سال قبل ادامه یافت تا آنکه ریاست دانشگاه، قرارداد تقریباً تمامی اعضای هیئت علمی که در مرحله قبل به صورت ۶ ماهه تمدید قرارداد شدند را به مدت شش ماه دیگر تمدید کرد. به عبارت دیگر، ظاهراً نیمی از اعضای هیئت علمی پیمانی دانشگاه که با بهانه‌های چهارگانه توسط رییس دانشگاه قراردادشان شش ماهه تمدید شده بود، پس از تحمل ضربات روحی و روانی متعدد توسط تیم مدیریتی دانشگاه و

همانطور که پیش بینی شده بود، ریاست دانشگاه بدون اصلاح آیین نامه سراسر اشکال مربوط به تمدید قرارداد اعضای هیئت علمی پیمانی، فرآیند تمدید قرارداد را مشابه با سال گذشته و با همان آیین نامه کذایی را آغاز کردند. این در حالی است که رئیس دانشگاه طی یک مصاحبه و دو جلسه برگزار شده با اعضای هیئت علمی پیمانی در خرداد و آبان سال گذشته به اشکالات متعدد این آیین نامه در حضور مسئول محترم نهاد رهبری اذعان نموده و قول به اصلاح آن داده بودند.

اگرچه بحث پیرامون این زخم کهنه ملال آور است، اما کورسوی امید به تدبیر ریاست دانشگاه ما را بر آن داشت تا باز نکاتی چند را متذکر شویم:

۱- ارزیابی و نظارت، لازمه حرکت پویا در فضای علمی است. پر واضح است که بدون داشتن سیستم ارزیابی و نظارت، انتظار پیشرفت و توسعه نایجا بوده و این حقیقتی بدیهی و آفتابی تابان است که همگان بر آن اذعان دارند.

۲- آیین نامه جاری، عجولانه نگارش یافته، سرتاسر اشکال بوده که به تفصیل در شماره‌های قبلی نشریه به آن پرداخته شده است. توقع طی راه ۳۰-۴۰ ساله اساتید باسابقه دانشگاه در کمتر از ۱۰ سال، و توقع داشتن میانگین ارزیابی آموزشی بالاتر از اساتید باسابقه از جمله اشکالات واضح این آیین نامه می‌باشد.

بهائیت فرقه‌ای ضاله و استعماری

چرا بهائی‌ها گمراه و نجس هستند؟

سران بهائیت و بابیت، **علی محمد باب و حسینعلی نوری (بهاءالله)** ابتدا ادعای **بابیت** و ارتباط با امام زمان کردند، سپس ادعای **مهدویت**، سپس ادعای **پیامبری** و حتی **ند از آن ادعای خدایی و ربوبیت!** به گونه ای که خود را «**اصل قدیم**» و «**رب جلیل**» دانستند زمین و آسمان را ساخته دست توانای خود، بلکه آفریده صدای نوک قلم خود خوانده اند!!

و بدلیل همین عقاید موهوم، **شرک و نجس** هستند.

آنها با تکیه بر این خرافات و موهومات، به **قتل عام مسلمانان** در شهرهای زنجان و تبریز و یزد و روستاهای مازندران پرداختند که از جمله وقایع دردناک تاریخ معاصر است.

بهمین دلیل، **امیر کبیر** تمام سران بابیت و بهائیت را قلع و قمع کرد و البته **آماج کینه توزی و فحاشی این فرقه ضاله شد و حتی جان بر سر این مبارزه مومنانه داد...**

مرکز تشکیلات بهائیت هم اکنون در حیفا (فلسطین اشغالی) قرار دارد
و رژیم صهیونیستی مهمترین حامی آنهاست.

جدیدترین هزینه‌تراشی خانواده هاشمی برای نظام: دیدار با افتخار فرزند خانواده هاشمی با بهائیان

اخبار

آمریکا می‌روند، مشکل جدید و بزرگی برای بسیاری از اساتید جوان پیش می‌آید. قراردادهای شش‌ماهه و کارگروه‌هایی بدون مجوز هیئت جذب از آن جمله‌اند. فلذا پیشاپیش از ایشان خواهشمندیم، لاقلاً در آخرین تابستان دوره ریاستشان، به سفر نروند تا بلکه هم مشکل جدیدی برای اساتید جوان پیش نیاید و هم ایشان برای یکبار هم شده مزه خدمت به دانشگاه در تابستان را همانند روسای قبلی بچشند. ضمناً بد نیست در مدت کوتاه باقیمانده از دوره ریاستشان، لاقلاً یکی از پروژه‌هایی را که با حدود هفتاد هشتاد درصد پیشرفت از ریاست قبلی تحویل گرفته‌اند (نظیر دانشکده عمران و کتابخانه مرکزی)، به اتمام برسانند.

رئیس سابق در حضور مقام معظم رهبری

رئیس سابق دانشگاه در جمع ستاد الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت، خدمت مقام معظم رهبری رسیدند. مسلماً این یکی از افتخارات دانشگاهمان است که مدتی را شاهد رئیسی جهادی و صاحب فکر و نظر بوده است. رئیسی که بیش از تمام دانشگاهیان برای دانشگاه وقت می‌گذاشت و حتی تابستان‌ها هم صبح تا شب در دانشگاه حضور داشت و در طول هشت سال، فقط یک ماه سفر شخصی خارج کشور، آن هم برای حج تمتع، رفت. خداوند به ایشان سلامتی و طول عمر عنایت فرماید.

خودمختاری از قوانین

اخیراً در یکی از دانشکده‌ها که ریاست فعلی آن با اختلاف رای بالایی نفر دوم شده ولی تاکنون کنار نرفته‌اند، مراسم‌هایی پرمسئله برگزار شده‌اند. در یکی از این مراسم‌ها که برای تقدیر از ارمنی‌ها برگزار شده بود، از افراد اخراجی اوایل انقلاب دعوت شده است و از سران فتنه تمجید شده و سخنان سیاسی خاصی رانده شده است. در مراسمی دیگر، کنسرت موسیقی با موضوعی خاص برگزار شده است. گفتنی است در این دانشکده بر خلاف مصوبه هیئت جذب، یکی از اساتید جوان را از درس و دانشجو

بدانید قطعاً ظلم پایدار نیست

پس از فوت رئیس شریف یکی از دانشکده‌ها، بجای آنکه برای انتخاب ریاست جدید دانشکده انتخابات برگزار کنند، فرصت را مناسب یافته و رسیدگی به پرونده تبدیل وضعیت یکی از اساتید جوان آن دانشکده را مسکوت گذاشتند تا پنج سال وی به اتمام برسد. سپس به بهانه اتمام پنج سال، بدون طرح پرونده در مجرای قانونی هیئت جذب، وی را دقیقاً شب عید اخراج نمودند. اکنون هر چه ایشان نامه‌نگاری می‌کند و خواستار رسیدگی به پرونده تبدیل وضعیتش می‌شود، جوابی به وی نمی‌دهند و در عوض تلاش می‌کنند تا دروس و دانشجویان و ... وی را بگیرند. آیا این کارها از مصادیق ظلم بین و آشکار نیست؟ ... أَلَا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ (هود/۱۸).

انتخابات اخیر دانشکده‌ها

در سه چهار ماه گذشته (تا آخر اردیبهشت)، سه انتخابات ریاست دانشکده برگزار شده است. در هر سه مورد، کاندیداهایی که قرابت بیشتری با جریان ریاست دانشگاه و دوستانش داشتند، با فاصله بسیار زیادی نفر دوم از دو نفر شده‌اند. ضمن احترام به تمام رای‌دهندگان و کاندیداها، آیا این موضوع پیام روشنی به همه دوستان ریاست ندارد که باید از برخوردهای سیاسی و آلوده به ظلم دست بردارند؟ متأسفانه بجای احترام به آرای اساتید محترم، تاکنون حکم ریاست نفرت اول دو دانشکده، پس از گذشت مدت زیادی از زمان انتخابات آنها، زده نشده است! همچنین با کمال تأسف می‌بینیم که از بیم تکرار قطعی چنین نتایجی در دانشکده‌ای که چند ماه پیش ریاست آن دار فانی را وداع گفتند، در آنجا اصلاً انتخابات برگزار نمی‌کنند! آیا شیوه مواجهه با آرا و نظرات اساتید محترم باید چنین باشد؟

لطفاً به سفر نروید

تجربه نشان داده است که دقیقاً هر وقت ریاست دانشگاه به سفر شخصی و طولانی مدت خود به

دعا و تضرع

اخیراً مطلع شدیم که متأسفانه تعدادی از اساتید و کارکنان دانشگاه و یا یکی از اعضای خانواده آنها درگیر بیماری‌های سخت و طاقت‌فرسایی هستند. ضمن مسئلت شفای عاجل و کامل تمام بیماران بویژه آنها از خداوند متعال، از تمامی دانشگاهیان شریف درخواست می‌گردد برای شفای آنها دعا و نذر و نیاز کنند. عجالاً یک حمد شفاء بهمراه یک صلوات مرحمت فرمایید.

مراسم روز معلم

مراسم روز معلم مطابق سنوات قبل در دانشگاه برگزار شد. در این مراسم تعداد زیادی از اساتید و خانواده‌های ایشان حضور داشتند. زحمت زیادی برای این مراسم کشیده شده بود که جا دارد از تمامی دست‌اندرکاران آن تشکر کنیم. البته اگر چند اشکال مهم وجود نداشتند، قطعاً بر ارزش این مراسم افزوده می‌شد. از جمله این اشکالات عبارت بودند از: حضور تعدادی خانم بدون حجاب کامل بعنوان متصدی امور مراسم نظیر میز هدایا، اسراف و دور ریزی غذاهای روی میزها علیرغم پیشنهادات و هماهنگی‌های قبلی چند تن از اساتید جهت رفع این اشکال، آتش‌بازی وسیع جلوی در اصلی دانشگاه به همراه پخش چند آهنگ عوامانه و دور از شان دانشگاه در ابتدای آن.

ریاست و فعالیت‌های اقتصادی

اخیراً در یک تعاونی اقتصادی مشکلاتی مالی بروز نموده است که گریبانگیر تعدادی از دانشگاهیان بویژه قشر زحمتکش کارکنان شده است. سهامداران اصلی این تعاونی، رئیس فعلی و اسبق دانشگاه و دوستانشان هستند. امیدواریم سهامداران اصلی این تعاونی بجای وعده‌های دراز مدت، از مسئولیت‌های مدیریتی خود استعفاء دهند تا بتوانند بصورت تمام وقت برای رفع عاجل مشکلات کارکنان تلاش نمایند.

محروم نموده‌اند و در عوض بطور غیرقانونی و بدون کسب تاییدیه هیئت جذب، چند نفر را از دانشگاه آ... بعنوان استاد مدعو آورده‌اند که وضع پوشش و رفتار تعدادی از آنها مسئله‌دار است و بعنوان مثال، دانشجویان دختر را به اسم کوچک صدا می‌زنند!

هشدار قبل از وقوع

بد نیست تا دیر نشده است، پیشاپیش نسبت به وقوع دو مسئله غیرقانونی به ریاست محترم دانشگاه تذکر داده شود. اول آنکه نکند همانند سال قبل غفلت گردد و اجازه داده شود عده‌ای فتنه‌گر اقدام به انجام اعمالی غیرقانونی به بهانه یادبود فرد یا افرادی غایب نمایند و دانشگاه را مجدداً به تشنج بکشانند. دوم آنکه حکم قانونی صادره توسط هیئت انتظامی اساتید در مورد هتاکان اول و بویژه دوم اجرا گردد و طبق تبصره ماده ۷ آئین‌نامه مربوطه تعلیق گردند.

واقعا او کیست؟

شخصی را در نظر بگیرید که سعی داشته است همواره از نزدیکان حضرت امام خمینی (ره) باشد ولی حالا معلوم شده است با بسیاری از مواضع ایشان در زمان حیات ایشان و تاکنون مخالف بوده است. بر خلاف نظرات صریح امام خواستار ارتباط با آمریکا بوده است، نظراتی متفاوت با امام در مورد جنگ تحمیلی داشته است، بر خلاف نظرات صریح امام، مخالف تعطیلی موقت دانشگاهها برای ایجاد انقلاب فرهنگی بوده است و بر خلاف نظرات صریح امام در مورد ساده‌زیستی اشرافی‌گری را دنبال کرده است. او پس از جنگ تحمیلی تقریباً هیچگاه همراه مردم به مناطق جنگی و یادآور شهداء نرفته است. اکنون نیز هر از مدتی موضعی اتخاذ می‌کند که برای نظام اسلامی هزینه‌تراشی می‌کند. مواضعش در مورد سوریه، عراق، بمب هسته‌ای و شورای نگهبان از این قبیل هستند. فرزندانش هم که یا در مسائل ضدامنیتی یا در مسائل مالی یا در مسائل عقیدتی از قبیل بهائیت مشکل جدی دارند. اما با تمام این مسائل، طوری سخن می‌گوید که گویا تنها انقلابی واقعی اوست. واقعا شخصیت واقعی او کیست؟

برجام، باری سنگین بر دوش دولت برجام

دیگر کسی جز آقای روحانی و هاشمی کسی از نتایج برجام دفاع نمی‌کند. سخنان پر معنی و ناامید کننده آقایان سیف، طیب‌نیا، صالحی، عراقچی، تخت‌روانچی، نهبوندیان و حتی ظریف در روزهای اخیر، همگی حکایت از آن دارند که امیدی به برجام

و عبارت بهتر امیدی به تغییر ماهیت آمریکا وجود ندارد. اکنون برجام تنها باری شده است به دوش دولت برجام. آن همه خسارات به صنایع مهمی همچون هسته‌ای و هوافضا و نیز تولیدکنندگان و از همه مهمتر به حیثیت و اعتبار کشور وارد شد و تقریباً چیزی عاید نشد. در آخرین تحقیر حاصل از برجام، جناب کری در جمع کارکنان سفارت آمریکا در وین گفته است "برای نوه‌هایتان تعریف کنید که چگونه در یک اتاق نشستید و ظریف را مجبور کردید که در برابر قدرت متقاعدکننده شما، تسلیم شود."

باز گلی به جمال قذافی!

قذافی حاکم سابق لیبی برای رفع تحریم‌های آمریکا، به آمریکا اعتماد کرد و برجام لیبی را رقم زد. در برجام لیبی نیز صنعت هسته‌ای لیبی نابود شد. در برجام لیبی نیز پس از مدتی همه دیدند که آمریکا مطابق ماهیت درونیش نه تنها به وعده‌هایش برای رفع تحریم‌ها عمل نکرد بلکه علاوه بر تحقیر لیبی، فشارهای بیشتری نیز بر این کشور وارد کرد. اما شاید تنها نکته مثبت قذافی این بود که رسماً از اعتماد به آمریکا ابراز پشیمانی کرد و سرنوشت کشورش را عبرت و الگوی مناسبی برای سایر کشورها در مسیر ارتباط با آمریکا معرفی نمود و چنین گفت: "این عادت آمریکایی‌هاست. آنها فقط به منافع خودشان فکر می‌کنند. آمریکا باید به تعهداتش عمل کند تا کشورهایی مثل ایران و کره شمالی با مشاهده رفتار آمریکا با لیبی تصمیمات

دیگری نگیرند." لاقلاً قذافی به توجیه اشتباهاتش نپرداخت و هر روز به تولید عباراتی همچون: آفتاب برجام، فتح‌الفتوح، خدا برجام را آورد، گشایش اقتصادی فراوانی ایجاد شده است، برجام ۲ و شرمندگی منتقدان برجام نزد خانواده خود نپرداخت. وائسفا! کو درس عبرت!

اولین رئیس‌جمهور چهارساله؟

همه شواهد و قرائن نشان می‌دهد که به احتمال زیادی ریاست‌جمهوری جناب روحانی چهار ساله خواهد بود. ایشان تمام دولت را در وزارت خارجه و تمام وزارت خارجه را به گفتگو با کری منحصر نمود تا شاید با عنایت ایشان گشایشی در اقتصاد کشور روی دهد. ایشان همه چیز کشور حتی آب زاینده‌رود و گرد و خاک را به برجام گره زد. اما اکنون که نتیجه تلخ گوش ندادن به نصایح بزرگان و بی‌اعتنایی به دلواپسی دلسوزان مشخص شده است، دیگر چیزی در چنته ندارند. جناب روحانی در راهپیمایی ۲۲ بهمن سال قبل وعده دادند که امسال شاهد رونق زیاد اقتصادی خواهیم بود ولی اکنون در ماه سوم سال همه شاهد افزایش بیکاری و رکود اقتصادی هستیم. در هر صورت، کار به جایی رسیده است که برخی افراد مطرح که طرفدار پر و پا قرص ایشان بوده‌اند، سفارش می‌کنند تا وی در دور بعدی کاندیدا نشود. ناگفته نماند که بیشتر این افراد از همان ابتدا نیز ریاست جناب روحانی را فقط بعنوان مهیا کننده دولت خود می‌دانستند و نه بیشتر.

جالب توجه بی‌بی‌سی و پيروانش

آیتا... جنتی رئیس مجلس خبرگان شدند. همین!

عنا

نشریه فرهنگی، سیاسی، اجتماعی و علمی
بسیج اساتید دانشگاه علم و صنعت ایران

مطالب منتشر شده در نشریه لزوماً موضع بسیج اساتید دانشگاه نیست.

نشریه باز از هرگونه انتقاد، پیشنهاد یا مطالب ارسال محترم استقبال می‌کند. جهت ارسال مطالب خود آنها را به آدرس الکترونیکی naba@iust.ac.ir ارسال فرمائید.

صاحب امتیاز:
بسیج اساتید دانشگاه علم و صنعت ایران

مدیر مسئول: حسین صالح زاده
سرمدبیر: محمد خلیج امیرحسینی